

thinget maatte bifalbes. Hvis et saa sørgeligt Tilfælde indtraf, hvor Kirkegængernes allerførste Nødtiggbed skulde mistjendes, vilde jeg strax komme med et Lovforslag og gjøre Kirkegængernes Ret gjældende; men at optage en Bestemmelse, hvorved det, der er utvivlsomt, gjøres tvivlsomt og kaster Afgjørelsen hen under Domstolene, vilde jeg ansee som særdeles betænkeligt; og jeg vil bruge ethvert Trin af denne Sags Behandling til at faae denne Paragraph ud. Bibeholdes den, maa jeg forbeholde mig at tage den Bestemmelse hvortil jeg med Hensyn til Indstillingen til Hans Majestæts Stadsfestelse efter fornødt Overveielse maatte finde mig foranlediget.

Mosenørn: Det glæder mig at kunne erklære, at jeg med stor Lethed og uden mindste Selvovertværelse her kan imødekomme den høitærede Minister. Jeg troer, at det er fuldkommen correct, at § 5 gaar ud i det Hele af Lovforslaget. Det bliver derved stillet, som jeg ønsker det stillet, nægjørt, om denne Forpligtelse paa hviler Kirkeeierne eller ikke. Jeg kan ikke nægte, at jeg i dette Spørgsmaal har en fra den høitærede Minister forskjellig Anskuelse. Jeg vilde meget lettere kunne overbevise om, at min Mening er den rigtigste, naar der forelaae Tilfælde; hvor Kirkeeierne ved Dom vare bleyne tilpligtede at udvide deres Kirker; men indtil en saadan Dom ligger for, maa jeg beholde min Mening om, at en Forpligtelse i denne Henseende ikke ubetinget kan siges at paa hvile Kirkeeierne. Men hvis Ministerens Forslag vedtages — som jeg meget skal anbefale — vil Spørgsmaalet ogsaa staae urørt; men § 5 tager saa ogsaa § 4 med sig.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Maa jeg bemærke, at der foreligger utallige Bestemmelser om, at det paaligger Kirkeeierne at skaffe Plads. Det er et for mig underordnet Spørgsmaal, om det skal stee ved Anbringelse af Pulpiturer eller Udvidelse af Murene. Det kan kun være af Betydning for Kirkeeiernes Pengepung. Man søger naturligviis altid for at træffe det, der kan være meest behageligt, og da det ikke er behageligt at røre ved Murene, er det endnu

ikke kommet til Domstolenes Paakjendelse, hvorvidt den reent tilfældige Omstændighed, om det er Murene, der skulle rives ned eller om det er Pulpiturer, der skulle opføres, har noget Betydning. Jeg paaskjønner ellers den Understøttelse, jeg med Hensyn hertil har fundet hos den ærede sidste Taler.

Nørgaard: Det Endringsforslag, jeg tilligemed 4 andre Medlemmer har tilladt mig at stille til § 5, er naturligviis stillet under den Forudsætning, at Forslaget til, at den skulde udgaae, ikke blev vedtaget. Bestemmelsen i § 5, at der skulde være tilstrækkelig Plads for de i Sognet bosiddende Kirkegængere; er forekommet os temmelig indskrænket; og vi have derfor foreslaaet, at den skulde gaae ud, og at der istedetfor skulde sættes, at der skulde være sidende Pladser for Sognets Kirkegængere. Udvalget har imidlertid hertil stillet det Underendringsforslag, at der skulde være Siddepladser for de Kirkegængere, som have fast Ophold i Sognet. Jeg kan ikke nægte, at det er forekommet mig befyndeligt den Maade, hvorpaa Udvalget har bestræbt sig for at forvare sig imod, at man skulde skaffe Kirkegængerne Plads i Kirken, navnlig ogsaa sidende Pladser; thi dette er dog en i høi Grad billig Forbring. Den første Bestemmelse gik ud paa, at det kun skulde være bosiddende Folk, der skulde have Plads. Efter den næste Bestemmelse blev dette ogsaa indrømmet Thyende; men det kunde være tvivlsomt, om der ogsaa skulde staffles Plads til Dagleiere, der ernære sig paa forskjellige Steder. Vi have nu stillet dette Forslag, fordi vi finde, at man idetmindste bør komme saavidt i sine Indrømmelser, at den, der vil søge Kirken, ogsaa kan faae Plads i den.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Jeg finder ogsaa noget Betænkelighed ved Udvalgets Underendringsforslag. Det staaer mig ikke klart, hvad det vil sige, at have fast Ophold i Sognet. Der er overalt et Antal Beboere, der staae i en vis løsere Forbindelse med Sognet; men dette Antal maa dog ogsaa være Plads til i Kirken. Det kan gjerne være, at de ikke have fast Op-